

	СИЛАБУС навчальної дисципліни «Управління витратами»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	073 Менеджмент ОП Менеджмент підприємства
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова фахова навчальна дисципліна
Курс, семестр	2-й курс, 4-й семестр
Трудомісткість	Загальна кількість годин - 120 Кількість кредитів - 4,0
Мова(и) викладання	Державна
ННІ, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра менеджменту ім. І.А. Маркіної
Контактні дані розробника	Наталія Чернікова, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Контакти: ауд. 487а (навчальний корпус №4) e-mail: nataliia.chernikova@pdau.edu.ua тел. 050 476 79 16. Профайл: https://www.pdau.edu.ua/people/chernikova-nataliya-mykolayivna
Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у здобувачів теоретичних знань та практичних навичок управління витратами для прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо їх оптимізації та мінімізації.
Компетентності	Загальні: ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій ЗК 11. Здатність до адаптації та дій у новій ситуації. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Фахові: ФК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. ФК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. ФК 5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту. ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.
Результати навчання	РН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

	PH 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. PH 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. PH 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. PH 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
Методи навчання	1) <i>методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності</i>: словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочні, практичні (практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою); 2) <i>методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності</i>: методи формування пізнавальних інтересів, методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності; 3) <i>інноваційні та інтерактивні методи навчання</i>: інтерактивні методи, комп'ютерні та мультимедійні методи; 4) <i>методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності</i>: методи усного контролю, методи письмового контролю, методи самоконтролю.
Програма навчальної дисципліни	Тема 1. Сутнісна характеристика витрат та їх класифікація Тема 2. Система управління витратами на підприємстві Тема 3. Собівартість та її калькулювання як основа управління витратами Тема 4. Аналіз системи «витрати-випуск-прибуток» як інструмент обґрунтування управлінських рішень Тема 5. Оптимізація витрат пов'язаних з активами та пасивами підприємства Тема 6. Контроль витрат та стимулювання економії ресурсів Тема 7. Бюджетування як складова системи управління витратами Тема 8. Управління інвестиційними витратами Тема 9. Оперативне та стратегічне управління витратами
Стратегія оцінювання результатів навчання	Поточний контроль: розв'язування тестів; робота на лекціях; контрольна робота; виконання вправ на практичних заняттях; виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, глосарій). Підсумковий контроль: екзамен.
Політика навчальної дисципліни	<i>Політика щодо відвідування</i>: здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. ін.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань. <i>Політика щодо академічної доброчесності</i>: виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на

	використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist. Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проектах (з видачою сертифікату) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набути очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Економічна теорія, Економічна інформатика, Економіко-математичні методи та моделі, Статистика, Економіка підприємства, Управління соціальною відповідальністю
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни	Презентації, відеоролики
Рекомендовані джерела інформації	<i>Основні</i> 1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text 2. Наказ Міністерства фінансів Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». 07.02.2013 р. №73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text 3. Податковий кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text 4. Бюджетний кодекс України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text 5. Артамонова Н. С. Управління витратами : навч. посіб. К. ЦУЛ, 2018. 116 с. 6. Данилко В. К. Управління витратами : навч. посіб 2-е вид. К. Каравела, 2018. 216с. 7. Латишева О. В. Управління витратами та ціноутворення: теорія та практика : підручн. Краматорськ. ДДМА. 2018. 375 с 8. Управління витратами : навч. посіб. / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба та ін.; за заг. ред. М.Г. Грещака. 2-е вид. К. КНЕУ, 2018. 264 с.

9. Матвєєва Н.М., Славута О.І. Управління витратами : навч. посібник; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 157 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/57428/1/2019%20печ.%2029Н%20НП%20Управління%20витрат%20от%20редактора.doc.pdf>

10. Чернікова Н.М. Інноваційно-інвестиційна політика підприємств в умовах цифровізації: фаховий науково-практичний журнал: Причорноморські економічні студії. Випуск 64. 2021. С. 108-112. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.64-17> URL: http://bses.in.ua/journals/2021/64_2021/19.pdf

Допоміжні:

1. Чернікова Н.М. Управління витратами в умовах інноваційного розвитку підприємств: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові розробки, передові технології, інновації». Prague: NemoGOS s.r.o., 2020. С. 150-152.

2. Чернікова Н.М. Аутсорсинг – сучасний спосіб оптимізації бізнес-процесів підприємств: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції “Формування конкурентоспроможності національної економіки: трансформації в умовах розвитку інновацій” (м. Запоріжжя, 3-4 вересня 2021 р.). 2021. С. 72-76.

3. Чернікова Н.М. Гнучкі технології в управлінні бізнес-процесами підприємств: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції “Інтеграція інформаційних систем і інтелектуальних технологій в умовах трансформації інформаційного суспільства” (м. Полтава, 21-22 жовтня 2021 р.). 2021. С.34 - 37.

4. Чернікова Н.М., Черевко А.В. Управління ефективністю та конкурентоспроможністю підприємств за допомогою бенчмаркінгу: матеріали VII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки», 27 жовтня 2022 року, м. Полтава. С. 252-254

5. Чернікова Н.М., Шийко Є.Ю., Вертелецька Н.Р. Система матеріального стимулювання економії витрат на вітчизняних підприємствах: матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції “Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах”, м. Дніпро, 20 квітня 2023 р. Університет митної справи та фінансів, 2023. С. 262 – 264.

6. Чернікова Н.М., Вертелецька Н.Р., Єрмак М.С. Управління витратами як інструмент забезпечення конкурентних переваг: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції: “Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики. М. Полтава, 18 травня 2023 року, С. 54 - 57.

Інформаційні ресурси

1. www.nbu.gov.ua/ (Бібліотека ім. В.І. Вернадського)
2. <http://korolenko.kharkov.com/> (Бібліотека ім. В.Г. Короленко)
3. <http://lib.meta.ua/> (Електронна бібліотека)
4. <https://mof.gov.ua/uk/> (Міністерство фінансів України)
5. <http://zakon3.rada.gov.ua/> (Нормативно-правова база України)
6. www.ukrstat.gov.ua/ (Державна служба статистики України)